lum. Kesks-i, Tall. Majand. Üh-se, „Estoonia Eksporttapamajade“ juh. l., P. K. „Estoonia“ nõuk. esim., oli E. Panga ja on Pikalaenu Panga ning Maapanga nõuk. l. ja k./ü. „Ühiselu“ juh. esim. — Trükis avaldanud: *Lubi ja teised maaparand. ained* (1915), *Umbrohud ja nende hävitamine* (1920); on „Kaja“ alal. kaastööline. — Polit.: põllum. kog. — Alal. asuk.: Tall.

† 1942 Kirov

JÜRMANN, Michael, kirikuõpetaja, ärkamisaja tegelane. Sünd. 18. I 1853 V.-Põltsamaa v. Viljandim.; vanemad — talurentnik Jüri J. ja Kai (Nõmm); abielus Anna Caecilie Blumwerk'iga 1878. a-st. — Õppis Põltsamaa klk.-k. 1863—67 ja saksa õppekeelega algk. 1867—68; Karlshofi eragümn. Põltsamaal 1868—71 ja Tartu Aleksandri gümn. 1871—72; T. ülik. usuteadusk. 1872—76; pidas prooviaastat Paides, Karuses ja Haapsalus; õnnistati abiõp. 1877. — Kog. õp. Nõos 1878—83 ja Tarvastus 1883—1923; Viljandimaa praost 1898—1919 ja k-ide vaimulik revident 1893—19; Pärnu-Viljandi kreismaakooli-kohtu l. ja ülemkirikueestseisja-ameti assessor 1908—19; elab laste juures 1923. a-st. — Ärkamisajal võttis osa eesti rahvusl. tegevusest, korraldades ja pidades „Vanemuises“ kõneõhtuid, olles E. Kirjam. S-i eestseisuse l. 1878—81 ja korjates vanavara; oli E. Aleksandri k. Keskkomitee abiesim.; asutas Tarvastu Kooli- ja Har.-S-i ja Tarvastu kiriku vaeste-, koguduse-, surnuaia- ja abiandmiskassa; koduse õpetuse tõstmiseks kutsus ellu lasteloetajate org-i ja seadis Tarvastusse 30 lasteloetajat ametisse; oli Tarvastus agar kaunvilja sordiparandaja ja edendas aiandust väljapanekute, kõnede j. m. teel; saksa okup. ajal 1918 võttis osa Liivimaa Maakogu koosolekust Riias, kus hääletas Baltimaa Vene riigist lahutamise poolt, mitte ühinedes eesti valdade esindajatega, kes nõudsid rahvale enesele otsustamise õigust. — Avaldanud raamatud *Kodukool* I—III (1876—80), *Kolmas aruanne tööst E. Aleksandri k. kasuks* (1881), *Pühade manna* (1888), *Käsujutlused* (1901) j. m.; kirjutanud rea artikleid ajalehtedele. — Alal. asuk.: Tall.

† 17. IX 1932

JÜRNA, Mihkel, kirjanik. Sünd. 17. IX 1899 Roela v. Virum.; vanemad — talupidajad Jaan J. ja Maria (Pajupuu). — Õppis H. Treffner'i gümn. Tartus 1917—23, Tartu ülik. õigusteadusk. 1923—26. — Avaldanud novellikogud: *Tavalised* (1927), *Üks armastus* (1929); ühes J. Schütz'i ja E. Hiir'ega *Sang* ja *Bumerang* (1925); tõlkinud eesti keelde Shakespeare'i *Kuningas Lear*'i (1926). † 5. XII 1972

JÜRVETSON, Aleksander, trükitööstur ja seltskonnategelane. Sünd. 29. X 1883 Harjaka t. Tori v. Pärnum.; vanemad — põllupidajad Juhan J. ja Mari (Puust); abielus Maria Hanson'iga 1903. a-st. — Õppis Randivälja, hiljemini Selja külak. 1892—96, Tori klk.-k. 1897—1900, mil lõpetas selle; õp. kurs. Sindi min.-k. juures 1901 ja Pärnu l.-k. juures 1907; täiendanud haridust iseõppimise teel. — Õp. aset. Laatres; õp. Änges; „Meie Kodumaa“ talituse juh. Pärnus 1910—14; maailmasõjas 1914—17; 1. E. jalaväepolgu asjaajaja 1917—18; Vabadussõjas 1918—20, olles 6. rüg. asjaajaja, III div. tagav.-pataljoni majandusülem ja diviisi intendant 1919—20; saanud teenete eest vabadusristi ja tasuta maa; trükikoja omanik Pärnus 1917. a-st; „V. Maa“ Pärnu väljaande toimetaja 1921. a-st; ajalehe „Pärnumaa“ väljaandja 1927. a-st, ühtlasi rmtukaupmees 1924. a-st ja põllum. 1928. a-st. — Änge sega- ja meeskooride asutaja ja juh. 1904—08; Änge Põllum. S-i laekah. 1908—09; Pärnu karskuss-i „Valgus“ esim. 1914; Demobil. Sõjaväelaste Liidu P. osak. esim. 1921; „Endla“, P. Helikunsti ja P. Rahvahar. S-i vahelise teatrikom. esim. 1922—26; Pärnumaa muusikapäeva toimkonna esim. 1922 ja 1925; Pärnumaa laulupidude toimkondade esim. 1923, 1924 ja 1929; Pärnum. lavakunsti-, laulu- ja muusikakurs. korraldava toimk. esim. 1923—25; Pärnu Koolis-i juh. l. 1928. a-st; tegev linnaomavalitsuses j. m. — Teinud kaastööd ajalehtedele „Pärnu Post.“, „Teat.“, „Olevik“ ja ‚Meie Kodumaa“. — Polit.: tööerak. — Alal. asuk.: Pärnu.

K.

KAAL, Anton, pangaametnik. Sünd. 18. VIII 1885 Pöide klk.; vanemad — talurentnikud Juhan K. ja Kadri (Tevet); abielus Marie Neggo'ga 1915.